

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁLLTO03
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szakigazgatás I.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Special administration I.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** államtudományi osztatlan mesterképzési szak
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Balogh-Békesi Nóra, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.** össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
 - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma:** A tantárgy célja az állam gazdasági szerepvállalásának, az egyes piacokon jelentkező feladatainak, a gazdasági ágazatokhoz kapcsolódó közigazgatási feladatoknak és eszközöknek a bemutatása. Az utóbbi években - különösen a 2008-as globális gazdasági válság hatására - az állam gazdasági beavatkozásával kapcsolatos nézetek, az állam szerepvállalásának területei és mélységei lényegesen átalakultak. Megújult a közigazgatás eszközrendszere, amelynek segítségével az állam a piacok működését, a gazdasági szereplők tevékenységét befolyásolja. Ezek a folyamatok indokolják, hogy részletesen vizsgáljuk a kormányzat gazdasági befolyásolásának célját, indokait, leírjuk és elemezzük azokat a közigazgatási intézményeket (ágazati programok, szabályok, szervezetek) és eszközöket, amelyek a gazdaság működését befolyásolják. Az oktatás az igazgatási-jogi eszközök bemutatásán túl komplex módon áttekinti az egyes gazdasági területeket és azokat az argumentumokat, amelyek a kormányzat beavatkozását generálják. A közpolitikai területek feldolgozása széleskörű módszertani eszközökkel történik (pl. szakirodalom feldolgozása, esettanulmány, szituációs helyzetgyakorlat, közigazgatási döntések elemzése). A tárgy elsősorban a nemzeti intézményrendszerre fókuszál, de figyelmet fordítunk arra a keretrendszerre és mozgástérre is, amelyet az Európai Unió és a globális gazdasági folyamatok jelentenek a tagállamok, illetve a nemzetállamok számára.
- 10. Elérendő kompetenciák:**

Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az állam gazdasági, politikai és társadalmi összefüggéseit, nemzetközi és regionális mozgásterét illetően.

Képességei: Képes a kormányzati modellek és technikák szakszerű és komplex megközelítésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális közigazgatási kérdések, feladatok végig gondolását és a megfelelő források alapján történő kidolgozását.

11. Előtanulmányi követelmények: Közteherviselés - adójog [ÁKPTO04]

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika:

Nappali tagozat

	Időpont	Az előadás témája	Előadó	Terem
1	2026. 09. 08. 10:00 – 11:45	Az állam szerepének változása a gazdaság befolyásolása terén. A gazdasági kormányzás. A gazdasági közigazgatás fogalma, céljai, eszközrendszere.	Dr. Imre Miklós	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
2	2026. 09. 15. 10:00 – 11:45	Gazdasági alkotmányosság. A kisajátítás, mint a tulajdonjog elvonásának jogállami eszköze. A piaci szereplők bevonása az egyes közfeladatok megvalósításába.	Dr. Imre Miklós	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
3	2026. 09. 22. 10:00 – 11:45	Piacfelügyelet. A gazdasági verseny tisztaságának felügyelete.	Dr. Szabó Tamás	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
4	2026. 09. 29. 10:00 – 11:45	Az állami és az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás.	Dr. Vértesy László	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
5	2026. 10. 06. 10:00 – 11:45	A pénz-, tőke- és biztosítási piac felügyelete.	Dr. Imre Miklós	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
6	2026. 10. 13. 10:00 – 11:45	Az állami beavatkozás területei és eszközei a munkaerőpiacon, munkaügyi igazgatás.	Dr. Szabó Tamás	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
7	2026. 10. 20. 10:00 – 11:45	A kereskedelem igazgatása. Fogyasztóvédelem.	Dr. Szabó Tamás	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
8	2026. 11. 03. 10:00 – 11:45	Az ipar igazgatása.	Dr. Sáfrán József	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
9	2026. 11. 10. 10:00 – 11:45	Agrárigazgatás és a vidékfejlesztés. Birtokpolitika. Az ingatlan-nyilvántartás.	Dr. Sáfrán József	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
10	2026. 11. 17. 10:00 – 11:45	A környezetvédelem igazgatása.	Dr. Sáfrán József	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
11	2026. 11. 24. 10:00 – 11:45	Építésügyi igazgatás és örökségvédelem.	Dr. Szabó Tamás	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
12	2026. 12. 01. 10:00 – 11:45	Zárthelyi dolgozat	Dr. Kristó Katalin	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos
-	2026.12.08. 10:00 – 11:45	PÓTHÉT – Zárthelyi dolgozat pótlása	Dr. Kristó Katalin	LUD.FŐ.ÉP III. ea (234) Lőrincz Lajos

Levelező tagozat

	Időpont	Az előadás témája	Előadó	Terem
1	2026. 11. 20. 16:00 - 19:45	Az állam szerepének változása a gazdaság befolyásolása terén. A gazdasági kormányzás. A gazdasági közigazgatás fogalma, céljai, eszközrendszere. Gazdasági alkotmányosság. A kisajátítás, mint a tulajdonjog elvonásának jogállami eszköze. A piaci szereplők bevonása az egyes közfeladatok megvalósításába. A pénz-, tőke- és biztosítási piac felügyelete. Az ipar igazgatása. Agrárigazgatás és a vidékfejlesztés. Birtokpolitika. Az ingatlan-nyilvántartás. A környezetvédelem igazgatása.	Dr. Sáfrán József	O-119
2	2026. 12. 04. 16:00 - 19:45	Az állami és az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás. Piacfelügyelet. A gazdasági verseny tisztaságának felügyelete. Az állami beavatkozás területei és eszközei a munkaerőpiacon, munkaügyi igazgatás. A kereskedelem igazgatása. Fogyasztóvédelem. Építésügyi igazgatás és örökségvédelem.	Dr. Szabó Tamás	O-119

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév/ősz

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A Hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Amennyiben a Hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, nem szerez aláírást. Ebben az esetben az órai részvétel pótolható a tananyag önálló feldolgozásával és arról írásban történő számadással az oktatóval előre egyeztetett szempontrendszer és feltételek szerint.

A HTVSZÜB által engedélyezett **kedvezményes tanrend** esetén a tárgy teljesítésének követelményei:

Nappali tagozat:

Amennyiben a Hallgató kedvezményes tanulmányi rend iránti kérelme jóváhagyásra kerül, részleges felmentésben részesülhet a Szakigazgatás I. tantárgy esetében: az óralátogatási kötelezettség alól mentesül, ugyanakkor az aláírás megszerzése választása szerint két módon lehetséges:

- a zárthelyi dolgozat eredményes teljesítésével a tantárgyi tematikában foglaltak szerint. A ZH megírásával a megajánlott jegyre is aspirálhat.

VAGY:

- írásbeli feladat (beadandó dolgozat) elkészítésével; ebben az esetben nincs lehetőség jegymegajánlásra.

Levelező tagozat:

Amennyiben a Hallgató kedvezményes tanulmányi rend iránti kérelme jóváhagyásra kerül, részleges felmentésben részesülhet a Szakigazgatás I. tantárgy esetében: az óralátogatási kötelezettség alól mentesül, ugyanakkor az aláírás megszerzéséhez írásbeli feladat (beadandó dolgozat) elkészítése szükséges.

Az **írásbeli feladat** választható témáit, tartalmi és formai követelményeit, a leadás módját és határidejét a félév elején kiadott útmutató tartalmazza.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nappali tagozaton:

A félév során **egy írásbeli zárthelyi dolgozat** teljesítése a 12. előadás alkalmával.

A dolgozat témája az előadások anyaga, valamint az előadásokon megjelölt szakirodalom és jogforrások. A zárthelyi dolgozat pótlására a póthéten kerülhet sor abban az esetben, ha a hallgató a dolgozat teljesítésének első időpontjában történt távolmaradásáról írásos igazolással rendelkezik.

A zárthelyi dolgozat pontszámának 51%-os teljesítése esetén a hallgató megkapja **az aláírást** és vizsgára bocsátható. Amennyiben a hallgató a dolgozat pontszámából az aláíráshoz szükséges 51%-ot nem szerzi meg, vizsgára nem bocsátható. Az aláírás megszerzése érdekében egy alkalommal javító zárthelyi dolgozat megírására van lehetőség a póthéten (2026. december 8. 10:00).

A zárthelyi dolgozat megírásával **megajánlott jegy** megszerzésére is lehetőség nyílik: a zárthelyi dolgozat pontszáma alapján 80%-89% közötti teljesítés esetén jó (4), 90% vagy afelett pedig jeles (5) megajánlott jegy adható. Megajánlott jegy megszerzése érdekében javító zárthelyi dolgozatra nincs lehetőség.

Levelező tagozaton félévközi feladat nincs.

A kedvezményes tanulmányi renddel rendelkező hallgatók esetében a tantárgy teljesítésével kapcsolatos követelmények a 14. pont szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Nappali tagozaton a zárthelyi dolgozat pontszámának 51%-os teljesítése esetén a hallgató megkapja az aláírást és vizsgára bocsátható. Amennyiben a hallgató a dolgozat pontszámából az aláíráshoz szükséges 51%-ot nem szerzi meg, vizsgára nem bocsátható. Az aláírás megszerzése érdekében javító, valamint igazolt hiányzás esetén pótló zárthelyi dolgozatra egy alkalommal van lehetőség a 15. pontban foglaltak szerint.

16.2. Az értékelés:

Nappali és levelező tagozaton a vizsgaidőszakban szóbeli kollokvium, előre megadott tételsor alapján. A vizsga értékelése ötfokozatú jeggyel történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Imre Miklós (szerk): Szakigazgatás I. Nemzeti Közszerológati Egyetem, Budapest, 2019.
2. Stiglitz, Joseph E.: A kormányzati szektor gazdaságtana. KJK - Kerszöv, Budapest, 2000. 1

3. LAPSÁNSZKY András (szerk.): Közigazgatási jog – Szakigazgatásaink elmélete és működése. CompLex Wolters Kluwer, Budapest, Magyarország, 2020. – a tematikához kapcsolódó fejezetei

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Báger Gusztáv–Vígvári András: Államreform, közpénzügyi reform. Nemzetközi trendek és hazai kihívások. Állami Számvevőszék Fejlesztési és Módszertani Intézet, Budapest, 2007. ISBN 978-963-06-2393-0
2. Bencsik András (szerk.): Közigazgatási jog - Különös rész 1. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2014. ISBN: 9786155376146
3. Stiglitz, Joseph E.: Economics of the Public Sector. 4th edition. W. W. Norton Company, 2015. ISBN-13: 978-0393925227

Budapest, 2026. szeptember 1.